

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa

ZEW/500/19/2014/JK

Warszawa, 25 kwietnia 2014 roku

Pani
Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

analizując sytuację dzieci przebywających w placówkach (w rozumieniu art. 2 pkt. 3, 5, 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) wyrażam zaniepokojenie zbyt często występującymi nieprawidłowościami w pracy tych placówek.

Konieczność zagwarantowania najwyższych standardów edukacji, opieki oraz zapewnienia możliwości wszechstronnego rozwoju i bezpieczeństwa dzieciom tam przebywającym skłania mnie do zaproponowania Pani Minister nowego rozwiązania w tym zakresie, polegającego na wprowadzeniu do systemu prawnego obowiązkowego *certyfikatu jakości pracy placówki*. Pragnę podkreślić, że Konwencja o Prawach Dziecka nakłada na każde państwo, które ją ratyfikowało, obowiązek zapewnienia dzieciom przestrzegania ich praw na najwyższym poziomie. Zaproponowany przeze mnie, systematycznie odnawiany *certyfiakat jakości pracy placówki*, mógłby być ważnym narzędziem w podnoszeniu skuteczności ochrony tych praw.

W mojej ocenie *certyfiakat*, zmuszający do diagnozy i systematycznej weryfikacji celem podwyższania standardu pracy placówki, stanie się gwarantem wysokiej jakości działań na rzecz dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa oraz standardów edukacji, opieki i wychowania. Oczywiście wprowadzenie takiego wymogu wiązałoby się z potrzebą wypracowania jasnych zasad jego przyznawania oraz stworzenia kryteriów, wg których placówki byłyby oceniane (przy jednoczesnym wskazywaniu kierunków ich rozwoju). Ponieważ propozycję podobnego rozwiązania systemowego chroniącego dzieci w placówkach

instytucjonalnej pieczy zastępczej, złożyłem również Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, proponuję podjęcie wspólnych prac w ramach międzyresortowego zespołu zajmującego się tym zagadnieniem. Deklaruję wsparcie Rzecznika Praw Dziecka dla tego zespołu specjalistów.

Już dziś sygnalizuję, że jednym z punktów koniecznych do uzyskania *certyfikatu jakości pracy placówki* powinna być jej otwartość na stałą współpracę z wolontariuszami. Na zasadność takiego rozwiązania, niewątpliwie zwiększającego transparentność pracy placówek, wskazywałem już w swoim wystąpieniu generalnym z dnia 1 sierpnia 2011 roku (sygn.: ZEW/500/34-1/2011/MT), skierowanym do ówczesnego Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W moim przekonaniu pomoc udzielana przez wolontariuszy jest niezwykle ważna i potrzebna – nie tylko bowiem zwiększa atrakcyjność oferty kierowanej do podopiecznych, ale także otwiera ją na obserwatorów z zewnątrz, a to oznacza, że praca placówek zostanie obowiązkowo poddana społecznej ocenie. Pragnę podkreślić, że dzieci tam przebywające nie zawsze – ze względu na swój wiek lub stopień niepełnosprawności - mogą zawiadomić o swoich problemach instytucje zewnętrzne zobowiązane do nadzoru. Stworzenie więc mechanizmu swoistej kontroli społecznej będzie dawało gwarancję lepszej ochrony praw dziecka w danej placówce. Pomoc wolontariuszy powinna zatem stanowić istotne kryterium wydawania *certyfikatu*.

Ważnym etapem przy budowaniu rozwiązania nazwanego przeze mnie roboczo *certyfikatem jakości pracy placówki* jest stworzenie specjalnej komisji – najlepiej organu niezależnego, ale powoływanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, która systematycznie dokonywałaby oceny jakości pracy oraz standardów edukacji, opieki i wychowania, we wszystkich placówkach. Pragnę zapewnić, że w tym zakresie Pani Minister również może liczyć na moje wsparcie.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 10a ust. 1 oraz art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr. 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się z prośbą o rozważenie możliwości wprowadzenia do systemu prawnego obowiązkowego okresowego *certyfikatu jakości pracy placówki*, systematycznie odnawianego przez niezależny organ powołany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i przyznawanego każdej placówce.

Z wyrazami szacunku
